

Warszawa, 21 grudnia 2020 r.

RZECZNIK PRAW PACJENTA

RzPP-DZP-WRII.41.34.2020

Pan

Maciej Miłkowski
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Zdrowia
ePUAP

Pan

Prof. Piotr Gałecki
Konsultant Krajowy w dziedzinie psychiatrii
piotr.galecki@umed.lodz.pl

Szanowny Panie Ministrze,
Szanowny Panie Profesorze,

Czas pandemii koronawirusa spowodował duże zmiany w funkcjonowaniu opieki psychiatrycznej w Polsce. Rzecznik Praw Pacjenta od początku wspiera osoby doświadczające kryzysu psychicznego, które w ostatnich miesiącach są leczone w szpitalach psychiatrycznych. Wdrażane nowe rozwiązania organizacyjne przyjmowaliśmy ze zrozumieniem. W ostatnim czasie otrzymaliśmy jednak niepokojące sygnały dotyczące praktyki stosowanej w niektórych szpitalach. Polega ona na zamykaniu pacjentów w salach łóżkowych.

Izolowanie pacjentów poza procedurą przymusu bezpośredniego

W ostatnim tygodniu nasi pracownicy – Rzecznicy Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego – odwiedzili 48 szpitali i oddziałów psychiatrycznych. W 13 z nich stwierdzono praktykę całodobowego zamykania pacjentów w salach łóżkowych, bez możliwości swobodnego poruszania się po oddziale. Tylko w jednym przypadku sale były połączone z węzłem sanitarnym. W pozostałych przypadkach pacjenci na własną prośbę byli przeprowadzani przez personel do łazienek i toalet zlokalizowanych na korytarzu. Zdarzały się jednak sytuacje, gdy pacjent przez bardzo długi czas nie mógł doprosić się o otwarcie sali i umożliwienie korzystania z toalety albo jego potrzeby były ignorowane. W niektórych oddziałach w salach łóżkowych ustawiano przenośne toalety, które były co jakiś czas opróżniane. Praktyki te mające formę izolacji, nie były w żadnym przypadku traktowane jako przymus bezpośredni, a tym samym nie były dokumentowane. Kierownicy i personel szpitali motywowali wprowadzenie takich rozwiązań troską o bezpieczeństwo innych pacjentów, niestosowaniem się pacjentów do obostrzeń, poleceń personelu i zasad określonych w regulaminie, zakazaniem innych pacjentów.

Rzecznik Praw Pacjenta

ul. Młynarska 46, 01-171 Warszawa

www.gov.pl/rpp

Rzecznik Praw Pacjenta
Rzecznikiem Polskich Seniorów 2020

sekretariat@rpp.gov.pl

tel.: (22) 532 83 00

Stanowisko Konsultanta Krajowego i Ministerstwa Zdrowia

W opinii sformułowanej przekazanej w grudniu 2015 roku Rzecznikowi Praw Pacjenta przez Konsultanta Krajowego czytamy:

Ilekoć pacjent przebywając w pokoju obserwacyjnym czy izolacyjnym, pozostaje bez swobody wyjścia i wejścia, spełnia to przesłanki izolacji pacjenta, a więc bezwzględnie wymagane jest dopełnienie procedur, w tym prowadzonej dokumentacji, zgodnie z rozporządzeniem dotyczącym przymusu bezpośredniego w myśl art. 18 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego.

W wytycznych Ministra Zdrowia dla podmiotów leczniczych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień, wydanych 27 października br. czytamy:

W związku z sytuacją epidemiczną dopuszcza się wprowadzenie szczególnych rozwiązań takich jak:

- zakaz odwiedzin,
- zawieszenie udzielania przepustek,
- psychoedukacji dla pacjentów dotyczącej stanu epidemii,
- zwiększenia możliwości kontaktów telefonicznych lub za pomocą mediów elektronicznych z osobami istotnymi z punktu widzenia terapeutycznego i humanitarnego.

Wprowadzane w związku ze stanem epidemii rozwiązania nie powinny naruszać istoty praw pacjentów oraz powinny być stosowane tylko wtedy, gdy są konieczne i w sposób proporcjonalny.

Prośba o zajęcie stanowiska

Opisana praktyka budzi nasz głęboki niepokój w świetle przestrzegania prawa pacjenta do poszanowania godności i intymności. Rozumiemy priorytetową potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa epidemiologicznego. Wydaje się jednak, że cel ten powinien być osiąganym z poszanowaniem podstawowych praw osób doświadczających kryzysu psychicznego. Będę zobowiązany Panu Ministrowi i Panu Profesorowi za osobiste zainteresowanie opisaną sprawą i możliwie niezwłoczne zajęcie stanowiska.

Z wyrazami osobistego szacunku

z upoważnienia
RZECZNIKA PRAW PACJENTA

Grzegorz Błażewicz
Zastępca Rzecznika Praw Pacjenta